

РЕШЕНИЕ

№ 3234

гр. София, 23.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 72 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Б. СТ. Ш. СТАВРУ

при участието на секретаря Ю. АСП. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от Б. СТ. Ш. СТАВРУ Гражданско дело № 20231110126533 по описа за 2023 година

Ищецът „.....“ ЕООД, ЕИК, твърди, че от 2017 г. се намирал в трайни търговски отношения с ответника „.....“ ЕАД, ЕИК, със седалище и адрес гр. София,, във връзка с изпълнението на СМР на обект „.....“ в гр. Панагюрище. В периода м. октомври – м. ноември 2018 г. по възлагане на ответника извършил на подобект „Изместване на съществуваща въздушна линия – източен фундамент/, следните дейности: почистване дъно от кал и обрушване на надвиснали скатове – 326.67 куб.м.; ръчно товарене на камъни – 30 куб.м.; превоз на камъни – 30 куб.м.; подреждане на камъни във фундамент – 30 куб.м.; доставка на бетон и полагането му – 28 куб.м., по предварително договорени цени. Твърди, че извършената работа била измерена от геодезист и приета без възражения от ответника на 20.11.2018 г., за което бил съставен протокол обр. 19, въз основа на който ищецът издал фактура № за заплащането на установените в него СМР, на стойност 6375.60 лв. с ДДС. Фактурата била приета на същата дата от служител на ответника – инж. Д. С. и осчетоводена и при двете страни. Възражения при подписването ѝ не били правени. Срок за плащане не бил уговорен, но съгласно чл. 303а, ал. 3 ТЗ, ответникът изпаднал в забава считано от 7.12.2018 г. Ищецът посочва, че в следствие ответникът поискал корекции на крайната цена по фактурата, за което ищецът се съгласил с оглед плащането ѝ и на 19.12.2019 г. издал кредитно известие № за корекция със сумата от 540 лв. с ДДС, а на 11.05.2020 г. – кредитно известие № – за още 471.59 лв. с ДДС, които били връчени на ответника. В следствие на тези корекции, крайното задължение на ответника било в размер на 5364.01 лв., която сума и до момента не била заплатена, като ищецът твърди, че ответникът дължи и 1661.91 лв. обезщетение за забава за период от три години преди предявяване на иска. Моли за осъждане на ответника да заплати сумата от 5364.01 лв. за

извършени СМР, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, както и сумата от 1661.91 лв. лихва за забава за периода от 16.05.2020 г. до 16.05.2023 г. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е подал отговор, с който оспорва исковете. Твърди, че представеният от ищеца протокол съдържа дейности, които не представляват СМР и не става ясно на какво основание са извършени. Оспорва твърденията на ищеца във връзка с възникването на конкретното правоотношение по възлагане на СМР. Сочи, че представените от ищеца фактура и протокол от 20.11.2018 г. са подписани от лице без представителна власт /бивш служител на ответника/ и фактурата не е осчетоводена. Излага, че с процесната фактура е бил представен протокол от същата дата /20.11.2018 г./, с описание на същите по вид дейности, като тези в процесния протокол, но с различен обем и различни цени, като дублиращият протокол бил подписан от лице без представителна власт, на което ответникът се противопоставил, а в последствие бил създаден процесният протокол. Ответникът твърди, че вероятно за целите на процеса била създадена и представената по делото оферта, която следвала по време процесния /коригиран/ протокол, а не този който бил изначално създаден с дата 20.11.2018 г. Оспорва подписите, положени върху процесните протокол и фактура от бившия негов служител. Ответникът твърди, че не е подписвал експедиционни бележки за доставка на стоки, приложени към процесните фактура и протокол. Излага, че липсват доказателства ищецът да е изпълнил дейностите, посочени в протокола, като се обосновава с извършените от ищеца корекции. По повод на последните посочва, че същите били резултат от изясняване на търговските взаимоотношения между страните, който процес все още не бил довършен и по тази причина ответникът не е извършвал никакви плащания. Моли за отхвърляне на исковете. В условията на евентуалност прави възражение за прихващане със свои вземания от ищеца, като твърди, че през м. май 2019 г. ищецът му доставил бетон, заедно с превоз на бетон и услуга с бетон-помпа, за което издал фактура № г. за сумата от 5 666.40 лв. с ДДС, която била платена на 18.06.2019 г. В последствие ищецът погрешно издал нова фактура с № г. на същата стойност /5 666.40 лв./, която била за същите доставки, за които била издадена предходната фактура № г., като сумата по погрешно издадената фактура също била платена от ответника на 22.08.2019 г. След установяване на грешката, ищецът издал кредитно известие № 696/05.10.2020 г. към фактура № г., с което извършил корекция с цялата стойност от 5 666.40 лв., като сумата все още не е възстановена от ищеца на ответника. Върху това вземане се дължи и лихва за забава в размер на 1570.85 лв. за периода от 6.10.2020 г. до 4.7.2023 г. С тези вземания моли да се прихванат задълженията му към ищеца, в случай на уважаване на исковете.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и доказателствата по делото, намира за установено от фактическа страна следното:

Предявени са искове с правно основание чл. 79, вр. чл. 266, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Уважаването им предполагава наличието на валидно облигационно отношение между страните по делото, произтичащо от сключен договор за изработка, извършване от ищеца на възложените му дейности и приемането им от ответника.

Договорът за изработка е консенсуален и неформален, поради което същият се счита сключен с постигане на съгласие между страните относно съществените му елементи – предмет и цена, без да е необходимо обективизиране на съгласието в писмена форма. Поради това и доказването на възникването на облигационна връзка с източник такъв договор може да се извърши с всички допустими по ГПК доказателствени средства.

Представена е по делото оферта, изготвена от „ИВ и КО“ ЕООД, относно обект – язовир „Луда Яна“ – почистване фундамент на стълб и направа основи от бутобетон, с посочени СМР, ед. мярка, количество, цена и обща стойност – 4740.60 лв. с ДДС, за следните дейности – изгребване вода с багер, почистване дъно от кал, обрушване надвиснали скатове, товарене камъни с определени размери /ръчно/, превоз камъни, подреждане камъни във фундамент, бетон В 20 за бутобетон. Няма данни да е изпратена и приета от ответника. По делото са представени експедиционни бележки издадени от „ИВ и КО“ ЕООД от дати 11.10.2018 г. и 12.10.2018 г. с клиент „.....“, обект – язовир, за доставка на бетон, които не са подписани от получател.

Приет е по делото протокол образец 19 /л. 43 от делото/ от 20.11.2018 г. с възложител-ответникът и изпълнител-ищецът, за обект – язовир „Луда Яна“, за приемане на посочените СМР: отводняване с помпа, почистване дъно от кал; обрушване надвиснали скатове; товарене камъни с определени размери /ръчно/; превоз камъни; подреждане камъни във фундамент; бетон С8/10 за бутобетон, на обща стойност 6375.60 лв. с ДДС, подписан за възложител от Д.С. и за изпълнител от Иван Дойчев.

Във връзка с протокола е издадена фактура № г., данни за която се съдържат в заключението на ССЧЕ, доколкото приложеният по делото препис е изключен от доказателствата по делото. Приложени са кредитно известие № от 19.12.2019 г. и № ***** от 11.05.2020 г. към фактурата, с което са приспаднати съответно сумите от 540 лв. и 471.59 лв. от сумата по фактурата.

Видно от приетия по делото трудов договор № 16/01.02.2017 г., Д. С. С. е бил служител на ответника на длъжността „технически ръководител“ по срочен трудов договор - за срок до завършване на работата по обект „Строителство на и пречиствателна станция за питейна вода“.

От представената по делото от ищеца ел. кореспонденция се установява, че служител на ответника е изпратил съобщение до ищеца във връзка с корекции във фактури, вкл. фактура № г., с приложен анализ върху самата фактура, че липсва оферта и потвърждение на цените.

Прието е по делото заключение на съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено и от което се установява, че в счетоводството на ответника „.....“ ЕАД фактура № г. не е осчетоводена, не са осчетоводени и кредитно известие № от 19.12.2019 г. за сумата от 540 лв. и кредитно известие № ***** от 11.05.2020 г. за сумата от 471.59 лв. Посочената фактура не е отразена в дневника по ЗДДС и по нея не е ползван данъчен кредит. Сумите по фактура № от 13.06.2019 г., и по фактура № от 13.08.2019 г., са осчетоводени при ответника, като същите са заплатени на 18.06.2019 г. и на 22.08.2019 г. При ответника е осчетоводено и кредитно известие №

..... от 05.10.2020 г. към фактура № от 13.08.2019 г., като не е установено плащане относно сторнираната сума. Според допълнителното заключение, счетоводството на ищеца е водено редовно.

От показанията на разпитания свидетел Д. С. С., се установява, че е бил служител при „.....“ ЕАД като технически ръководител на обекта /...../ в периода 2017 г. – 2019 г., а ищецът „.....“ ЕООД бил подизпълнител, като двете дружества осъществявали дейност заедно, а помежду им бил сключен един основен договор. Твърди, че „.....“ ЕООД е извършило дейностите по обекта, като свидетелят е изготвял оферта или количествено стойностна сметка, която се предоставяла на неговия началник, който я утвърждавал. Посочва, че е имал задължение да подписва фактури, които получавал от дружеството издател подписани, след което ги предоставял на своя началник. Поддържа, че от страна на „.....“ ЕООД, винаги се предоставял на свидетеля екземпляр от фактурите. Свидетелят пояснява, че в офертите се посочвали дейностите, които следва да се извършат, които винаги били примерни, като получателите на офертите попълвали цена и ги връщали попълнени на ответното дружество, след което се извършвала преценка коя оферта е най-изгодна. Като свидетел е разпитана и Д. П. Д. /служител при ответника/ на длъжност „финансов ръководител“. Посочва, че бил налице договор с ищеца за изграждане на ограда, както и за периодични доставки на бетон, във връзка с обекта на язовир „Луда Яна“. Твърди, че преди да се извърши плащане по дадена фактура, последната трябва да бъде одобрена от свидетелката. В случай, че се установи несъответствие в действително изпълнените дейности и количества, както и ако не е налице възлагане, от страна на „.....“ ЕАД не се извършвало плащане веднага, а се извършвала проверка за действително изпълненото и ако след проверката се установят пропуски и несъответствия с първоначално уговореното, ответното дружество отказвало да плати сумите по фактурите. Твърди, че относно процесната фактура липсвали доказателства, от които да се изведе, че ответникът е потвърдил възлагането на СМР на дружеството ищец, и че дейностите са извършени, поради което и плащане не последвало. Посочва, че тя не е била задължена да отговаря за одобряването на изпълнената работа, а други лица са били ангажирани с тази дейност. Сочи, че нито цените, нито количествата са били изрично потвърдени. Твърди, че Д. С. е изпълнявал длъжността „технически ръководител“ при ответника, но не бил упълномощен да подписва стойности и да задължава „.....“ ЕАД. Свидетелката допълва, че служители на ответника одобряват цените, подписват потвърждение за възлагане, като на подизпълнителя се изпращало официално уведомление; изпълнението на строителните работи с дадена стойност се потвърждавало; уговарял се срок за плащане – 15 дни след изпълнение и одобрение на строителните работи. Твърди, че ако са налице акт, подписан от ръководителя, количествено-стойностна сметка, утвърдена от ръководителя, наред с гореизброените документи /одобрение на работата, потвърждаване на изпълнението на строителните работи/, то не била налице възможност да се откаже плащане.

При така събраните по делото доказателства може да се направи извод относно съществуването на трайни търговски отношения между страните по повод извършването на строително-ремонтни дейности на обект „.....“, като доколкото не се установи страните да са

постигнали принципни уговорки относно обема и вида на съответните дейности и дължимото възнаграждение, следва да се приеме, че за всяка отделна дейност те е следвало да определят условията на договора – предмет и цена, които са и съществени елементи на договора за изработка. По договора за изработка основните задължения на изпълнителя са да извърши точно в качествено, количествено и времево отношение възложената работа и да я предаде на възложителя, а за възложителя - да приеме изработената работа и да заплати уговореното възнаграждение - арг. чл. 258 ЗЗД и чл. 266, ал. 1, изр. 1 ЗЗД, във вр. с чл. 288 ТЗ. Доколкото страните са търговци, към правоотношенията между тях следва да се прилагат и правилата на ТЗ – арг. от чл. 286, ал. 1 ТЗ.

Събраните по делото доказателства не водят до извод относно сключен между страните договор с предмет извършване на следните дейности, на обект „.....“: почистване дъно от кал и обрушване на надвиснали скатове – 326.67 куб.м.; ръчно товарене на камъни – 30 куб.м.; превоз на камъни – 30 куб.м.; подреждане на камъни във фундамент – 30 куб.м.; доставка на бетон и полагането му – 28 куб.м., доколкото не се установява ответникът да е възложил, а ищецът приел извършването им при определени условия и цени.

Поначало фактурата може да се приеме като доказателство, установяващо договор за изработка, тъй като законът не изисква специално сключен писмен договор, но същата трябва да съдържа всички необходими елементи, квалифициращи договора за изработка като такъв - вид на дейностите, които следва да бъдат извършени, стойност, начин на плащане, имената на лицата, положили подписа си като получател и предавател, съответното време и място. В случая обаче, доколкото фактурата /находяща се на л. 6 от делото/ е изключена от доказателствения материал на основание чл. 183, ал. 1 ГПК, то съдът не следва да обсъжда въпроса дали от съдържанието ѝ би могло да се извлекат елементите на договора. Въпреки това, за пълнота следва да се посочи, че фактурата не е и отразена в счетоводните регистри на ответника, не е вписана в дневниците за покупко-продажби и справките - декларации по ЗДДС и по нея не е ползван данъчен кредит, поради което сама по себе си не установява получаване на престацията, в който смисъл е Решение № 67 от 31.07.2015 г. на ВКС по т. д. № 631/2014 г., II т. о., ТК.

Не е налице и хипотезата на чл. 301 ТЗ, приложима при извършени без представителна власт действия от името на търговеца. За възникване на облигационни отношения е необходимо да се установи осъществяването на фактическия състав на чл. 301 ТЗ – узнаване от търговеца за сключените без представителна власт сделки и липса на незабавно противопоставяне. Приложението на презумпцията по чл. 301 ТЗ предполага установяването на конкретни факти, от които може да се направи извод, че търговецът е узнал, но въпреки това не е оспорил извършените от негово име действия. В тази връзка следва да се обсъди представеният протокол образец 19 /л.43/, подписан от служител на ищеца, който не е упълномощен да представлява дружеството. От доказателствата по делото не се установява по-ранен момент на узнаване от страна на ответника за приетите от С. дейности от момента на извънсъдебното получаване на фактура за плащане с протокол от 20.11.2018 г., на които ответникът се е противопоставил, отказвайки плащане, в който смисъл са приложената по делото ел.кореспонденция, показанията на свидетелката Д. и фактът на неосчетоводяване на

фактурата. С оглед извършеното противопоставяне, презумпцията по чл. 301 ТЗ е оборена. От съвкупната преценка на установените по делото обстоятелства, съдът приема, че ищецът не доказва сключен с ответника договор с предмет посочените в исковата молба дейности, които надлежно да е извършил, а ответникът да е приел.

Главният иск е неоснователен и следва да се отхвърли в цялост, а с оглед недължимостта на главницата, неоснователна е и акцесорната претенция за лихва.

С оглед неоснователността на исковете, възражението за прихващане не подлежи на разглеждане.

Относно разноските:

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, ищецът дължи на ответника изцяло направените от него съдебни и деловодни разноски в размер на 380 лв. за депозит и на 150 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „.....“ ЕООД, ЕИК, седалище и адрес на управление гр. Панагюрище,, искове с правно основание чл. 79, вр. чл. 266, ал. 1 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД, за осъждане на „.....“ ЕАД, ЕИК, седалище и адрес гр. София,, да заплати сумата от 5364.01 лв. възнаграждение по договор за изпълнение на СМР на обект „.....“ в гр.

Панагюрище /почистване дъно от кал и обрушване на надвиснали скатове – 326.67 куб.м.; ръчно товарене на камъни – 30 куб.м.; превоз на камъни – 30 куб.м.; подреждане на камъни във фундамент – 30 куб.м.; доставка на бетон и полагането му – 28 куб.м./, и сумата от 1661.91 лв. лихва за забава за периода от 16.05.2020 г. до 16.05.2023 г.

ОСЪЖДА „.....“ ЕООД, ЕИК, седалище и адрес на управление гр. Панагюрище,, ДА ЗАПЛАТИ на „.....“ ЕАД, ЕИК, седалище и адрес гр. София,, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата от 530.00 лв. разноски по делото.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____